

[Christiani.]

Omsætningsskatten rammer den lille Mand haardere end en direkte proportional Skat paa hele Befolkningen, som indbringer Statskassen samme Beløb.

Imidlertid forudsætter Loven om Omsætningsafgift, at der ud af hele Beløbet 45 Mill. Kr. anvendes 8 Mill. Kr. til Købekort for mindrebemidlede, børnerige Familier. Disse 8 Mill. Kr. maa altsaa tages fra de større og gives til de mindre Indtægter, saaledes at Lovens hele Netto-provenu kun er tænkt at skulle udgøre 37 Mill. Kr., hvilket vilde svare til en over hele Linien gaaende direkte, ikke-progressiv Skat paa kun 0,8 pCt., idet $0,8 \times 4\ 600$ Mill.: 100 er 36,8 Mill. Kr. Herefter vilde f. Eks. en Mand med 4 000 Kr.s Indtægt, Hustru og 2 Børn kun komme til at yde $4\ 000 \times 0,8$: 100 eller 32 Kr. Mindre kunde det vel vanskeligt være, naar ogsaa en saadan Skatteyder skulde være med til at bidrage, jfr. Finansministeren, og en Mand med 100 000 Kr.s Indtægt vilde komme til at yde 800 Kr. Derved vilde Fordelingen blive uhyre meget mere simpel end efter Loven og sikkert ikke urimelig tung for den lille Mand, altsaa selv i Betragtning af, at han ikke faar Kort under den direkte, proportionale Beskatning. Regner man f. Eks. at en Mand med 4 000 Kr.s Indtægt med Hustru og 2 Børn bruger 13 pCt. af sin Indtægt eller 520 Kr. til Klæder for hele Familien og faar to Børnekort à 10 Kr., vil hans Skat i begge Tilfælde blive 32 Kr.

Det kan derfor ikke være ud fra særlig venlige Følelser mod den lille Mand, at man ikke endnu har valgt at benytte den ikke progressive Beskatning som den Skatteform, der simplest og mest lemføldigt kunde have erstattet den foreslaaede Forbrugs-skat. Med den her foreslaaede nye direkte, proportionale Skat vilde man naa, at Befolkningen fik billigere Priser til Gengæld for et lidt mindre, men paa den anden Side fastere Budget, det letter Køb og Salg og alle Dispositioner i øvrigt.

Oprævningen kunde ske hos Arbejdsgiveren, men maa da gælde hele Indtægten, som ogsaa foran forudsat.

Den samme Beskatningsmaade kunde utvivlsomt benyttes ogsaa til Erstatning for andre af de indirekte Skatter, som ikke absolut ønskes opretholdt, f. Eks. Spiritus-

og Ølskatten. Som nævnt vil 1 pCt. Skat svare til et aarligt Provenu af 46 Mill. Kr., medens 5 pCt. giver 230 Mill. Kr. Det er altsaa ikke saa svært ad denne Vej at opveje største Delen af Buketten af indirekte Skatter, ifølge Finansloven 1940—41 338 Mill. Kr., hvorved Prisniveauet i høj Grad vil synke og Forretningslivet og Vareudvekslingen med Udlandet simplificeres, naar der atter bliver Mulighed for at faa det i almindelig Gænge. Den ikke-progressive direkte Skat er, som allerede fremhævet, ligesom alle indirekte Skatter en Forbrugsskat eller rettere en Lønsskat. Og ikke blot paa dette Omraade kunde vort Skattesystem trænge til Omlægning og Simplificering — jeg skal her nævne, at Selskabsbeskatningen og den nylig indførte Brugsforeningsskat næppe er rationelle. Skatterne bør lægges saaledes, at de ikke virker hemmende paa Erhvervslivet, og der er formentlig næppe nogen Grund til, at Folk skal betale Skat, ikke blot af deres Indtægt, men ogsaa af deres Erhvervsmaade, hvilket er en Dobbeltbeskatning, der burde undgaas som hemmende for Erhvervslivet. Og hvis Forholdene nu skulde udvikle sig saaledes, at det ikke bliver muligt med de nuværende Skattemidler at faa Erhvervslivet i Gang, saa Arbejdsløsheden ophører, da er Grunden bl. a. den, at det almindelige Leveniveau er for højt, vi maa længere ned. Men dette sker retfærdigst og mest ligeligt gennem en eller flere proportionale, direkte Skatter, som i Virkeligheden ikke betyder andet end en almindelig proportional Nedsættelse af „Lønnen“ under alle Former. Fortsætter man hermed og anvendes efterhaanden de fornødne Midler til Støtte af det private Erhvervsliv, til offentlige Arbejder og til særlige Beskæftigelsesarbejder, vil ikke blot Produktionen og dermed Erhvervslivets samlede Indtægter, men ogsaa Skatteafkastningen stige, indtil Balancepunktet naas, hvor Statens Udgifter balancerer med Indtægterne. Herunder maa der føres en streng Kontrol med, at hverken Priser eller Lønninger i Mellemtiden stiger.

Nu viser de offentliggjorte Opgørelser over Omsætningsskattens Provenu, at dette har været meget væsentlig større end forudsat i Bemærkningerne til Loven, idet Omsætningsskatten for de forløbne 6 Maaneder